

WMG

JAARVERSLAG 2023

WERKGROEP MILIEUBEHEER BERG EN DAL

Postbus 26, 6560 AA Groesbeek

29-6-2024

Voorkant: Mookerhei in de toekomst mogelijk onderdeel van een Internationaal Park Ketelwald

Jaarverslag 2023

BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN

Bestuur

De samenstelling van het bestuur was in 2023 als volgt:

Voorzitter: Jo de Valk

Secretaris: Victorien Mertens.

Penningmeester: Hans Crone

Bestuursleden: Henny Brinkhof

We hebben met dank voor zijn inzet afscheid genomen van Remco Vogel als bestuurslid, Remco gaat verhuizen naar Frankrijk.

Algemene ledenvergadering 2023

Op woensdag 28 juni 2023 van 19-19.30 u vond de jaarvergadering plaats in de Tullekesbom in Groesbeek. waar het bestuur verantwoording aflegde over het jaar 2022.

Het financieel jaarverslag werd door de penningmeester gepresenteerd. Nadat de kascommissie haar bevindingen had gerapporteerd en er niets op aan te merken had, werd het financieel verslag door de ledenvergadering goedgekeurd en het bestuur gedechargeerd.

Alle aftredende bestuursleden werden herbenoemd.

Voorzitter Jo de Valk gaf een korte uiteenzetting van de lopende projecten en Henny Brinkhof gaf toelichting bij het jaarverslag.

Aansluitend maakten we onder leiding van Henny en Jo een wandeling langs de Foeperpot, de Drulse beek en de Koepel om de effecten van verdroging op de natuur te bekijken.

Jubileum 50-jarig bestaan

In 2023 was het zover, de WMG bestond 50 jaar! We hebben dit gevierd met een feest en andere activiteiten.

Op 13 januari starten we met een filmavond over roofvogels georganiseerd door LBG. Het was een druk bezochte bijeenkomst. Verder organiseerde Henny Brinkhof met anderen een excursie over watervogels in de Ooijpolder. Ook deze werd druk bezocht. Op 24 juni was er dan het grote feest. Een receptie die wat tegen viel met een toespraak van wethouder Erik Weijers. Vervolgens een heerlijke veganistische maaltijd van Eveline cooks. Dan een feest met muziek, waarop op het laatst flink werd gedanst. Vervolgens was er de lezing van Meino Smit op 27 oktober over duurzame landbouw in 2040. Ook deze werd druk bezocht. Gedurende het jaar werd er aandacht besteed aan het jubileum o.a. in de Gelderlander, TOPIC en Omroep Berg en Dal. Het milieujournaal bracht drie extra dikke jubileumnummers uit.

BESTUURLIJK OVERLEG MET DE GEMEENTE

Partneroverleg Natuur en Landschap

Het Partneroverleg Natuur en Landschap is een door de gemeente georganiseerd overleg van natuur en landschapsorganisaties en de gemeente. Het is een overleg waarin iedereen de ruimte krijgt om zijn mening en standpunten te uiten over een van tevoren door de gemeente aangedragen onderwerp of zelf een agendapunt kan aandragen. Het vindt 3 keer per jaar plaats. De gemeente hoeft de standpunten van de natuurorganisaties niet over te nemen. Het blijft noodzakelijk dat de natuurorganisaties zo nodig een zienswijze indienen bij de gemeente over besluiten die het College wil nemen of de Gemeenteraad tijdens een raadsvergadering.

Onderwerpen dit jaar.

Op **21-03-23** waren er twee presentaties. De eerste over het Groen Blauw Raamwerk rond de Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen door Mathieu Schouten. Er wordt stevig ingezet op verstedelijking. Maar daarnaast willen ze natuurgebieden, cultuurhistorisch erfgoed en landschapszones behouden en waar kan versterken zodat we groeien in balans. De presentatie ging met name over het versterken van het Groen (land) Blauwe (water, rivieren) Raamwerk. De tweede presentatie ging over het LEADER-project. Dit werd uitgelegd door Jolanda Kemna. Er is Europese subsidie voor projecten die biodiversiteit stimuleren. Inwoners, organisaties en gemeente kunnen deze aandragen.

Op **29-03-23** was er een extra overleg over het bermbeheer. De gemeente voert een ecologisch bermbeheer om de biodiversiteit te stimuleren en wilde een overleg over dit beleid met natuurgroepen en bermbeheerders.

Op **11-07-2023** werd het concept biodiversiteitsplan van de gemeente gepresenteerd door Peter Verbeek. Het is een lijvig plan van 236 pagina's met veel details van de huidige situatie. Mogelijkheden en knelpunten zijn beschreven en werden later in de discussie besproken. De gemeente Berg en Dal heeft binnen haar grenzen een aantal belangrijke natuurgebieden en gebiedjes, maar ook een groot oppervlak agrarisch cultuurlandschap en bebouwing. Vooral in deze laatste typen landschappen kan nog veel verbeterd worden en hier liggen ook de grootste knelpunten wat betreft de biodiversiteit. De gemeente wil met dit plan concrete handvaten bieden om de biodiversiteit vooral in deze typen te verbeteren.

Op **28-11-23** werd de Cultuurhistorische Waardenkaart Berg en Dal gepresenteerd door Willem Tielen. Tiny Wigman gaf een Presentatie over het Praktijknetwerk Biodiversiteit. WMG wees in deze bijeenkomst op de voordelen voor de gemeente om actief voorstander te zijn van een Nationaal Park Reichswald. In een nationaal park mogen geen windmolens geplaatst worden. Het zou de natuurwaarden van het hele Ketelwald versterken.

Wylerbergoverleg

Begin 2022 heeft de WMG zitting genomen bij het Wylerbergoverleg. Aan dit overleg dat gehouden wordt in Huis Wylerberg op de Duivelsberg komen veel natuurorganisaties en landbouwinitiatieven uit de streek regelmatig bij elkaar om gezamenlijk op te trekken om de natuur in onze gemeente te versterken en negatieve ontwikkelingen op natuur- en milieugebied tegen te gaan. In 2023 heeft dit overleg een rondtocht georganiseerd door de gemeente per touringcar voor raadsleden en daar de highlights op natuurgebied laten zien. Het was een geslaagde dag die eindigde bij Biesterhof.

In het Wylerbergoverleg werd voorts gesproken over de Groene metropoolregio, het plan over natuurontwikkeling in de Ooyse Graaf. Ook landbouwtransitie stond op de agenda.

Het Wylerbergoverleg organiseerde in 2023 ook een toer door de mooiste natuurgebieden van de gemeente. Met een toeringcar werden de raadsleden lang de mooiste plekken geleid. Soms was er een klein uitstapje. Aan de orde kwam.

1. De Bruuk
2. Uitstapje in het Slumke, een prachtig bloemrijk natuurterreintje van het SLOG.
3. Uitleg experiment met kruiden- en faunairijk grasland van enkele boeren.
4. Uitleg natuurproject van Laura de Haan.
5. Uitstapje EVZ Ubbergen-Groenlanden in de Ooijpolder.
6. Uitstapje project Ooijse Graaf
7. Uitleg, afsluiting en versnapering bij regeneratieve Burgerboerderij Biesterhof, waarbij en passant drie rode wouwen en twee zeearenden overvlogen.

Partneroverleg SBB

De WMG heeft deel genomen aan het partneroverleg Rivierengebied Oost. In het overleg waar ook andere natuur/milieuorganisaties aanwezig waren, werden met name natuurplannen besproken die grotendeels in handen zijn van Staatsbosbeheer. Voor Groesbeek kwamen o.a. aan de orde houtoogst, bosdag, brandpreventie, mtb, gedragscode, Probos en de Rijlaan. Ook de stand van zaken op de Duivelsberg en de Bruuk kwamen aan de orde. Aandachtspunten voor de Bruuk waren: percelen provincie, verdroging en beheer.

Op een informatieavond over de Bruuk heeft de WMG meer aandacht gevraagd voor de amfibieën en reptielen. De bestrijding van opslag van bomen en struiken is een grote bron van zorg en verdient veel aandacht.

Klankbordgroep Monument en Landschap

Stichting Monument en Landschap organiseerde een bijeenkomst om tot meer samenwerking te komen met meerdere natuurorganisaties. Als we met zijn allen een zienswijze indienen bij de Gemeente, staan we sterker. Tijdens het partneroverleg ontdekten we dat daar niet voldoende ruimte is om met elkaar te discussiëren over plannen van de gemeente. Toch is het moeilijk om een gezamenlijke zienswijze in te dienen omdat we onderling van mening verschillen.

VERKEER

Gemotoriseerd verkeer op onverharde wegen.

Het recreatieve gebruik van veel onverharde wegen in de gemeente is de laatste jaren sterk toegenomen. Enkele wegen blijken deel uit te maken van een landelijke route voor motoren. In juni 2021 hebben wij hiervoor aandacht gevraagd in een brief aan B&W, met daarin een concreet verzoek om twee historisch waardevolle wegen, de Zandboan en de Zevendalsebaan, voor gemotoriseerd verkeer af te sluiten. Tot nu toe hebben we daarop geen antwoord gekregen. We hebben dit in 2022 meermaals ter sprake gebracht op het partneroverleg of gebied. De gemeente zegt met personeelsgebrek te kampen. Ook in 2023 zijn we niet verder gekomen, vanwege hetzelfde personeelsgebrek.

Afsluiten voetpad

Een onverhard pad bij 't Hof aan de Grafwegen is door de particulier afgesloten. Ons inziens is dat illegaal gebeurd. De gemeente heeft toegezegd dit uit te zoeken, want ook zij vindt dat ongewenst.

Fietspad door de spoorkuil

We hadden nog steeds geen overeenstemming bereikt met de gemeente. In onze overeenkomst uit 2016 met de gemeente is opgenomen dat er overleg over aanvullende maatregelen zal plaatsvinden indien er meer slachtoffers onder de reptielen vallen dan als toelaatbaar is afgesproken (o.a. 15 zandhagedissen). Ook in 2022 werden door leden onderzoek gedaan naar verkeersslachtoffers op het fietspad en vonden 54 dode zandhagedissen en 2 dode hazelwormen. Bureau Waardenburg deed een tussentijdse rapportage over het fietspad en gaf o.a. aan dat het aan te bevelen is om met enige regelmaat onderhoud aan de schermen en vegetatie te verrichten. In 2023 kwam het eindrapport van Bureau Waardenburg. Hieruit bleek dat de populatie grootte van de zandhagedis sterk is afgenomen. Zij pleiten dan ook naast habitatverbetering voor uitbreiding van de schermen en de aanleg van meer tunnels. In mei dit jaar heeft de gemeente de aanbevelingen uit het rapport overgenomen, te weten habitatverbetering, anti-verdrogingsmaatregelen treffen, streven naar verbeteren verbinding Mulderskop en de uitbreiding van de schermen en aanleg van tunnels. De huidige schermen met tunnels worden verlengd tot aan de Biesseltse Baan. Dit zal gebeuren in het voorjaar 2024. De WMG is tevreden. Hiermee is de discussie over het fietspad spoorkuil afgerond.

De WMG liet dit meteen blijken door in 2023 ook weer de landelijke natuurwerkdag in de spoorkuil te organiseren, waarbij een flinke groep vrijwilligers de opslag op de zuidhelling van de spoorkuil verwijderde.

Eind 2014 werd het fietspad door de spoorkuil illegaal aangelegd. In 2023 komt de oplossing

RUIMTELIJKE ORDENING

Omgevingsvisie, koersdocument

Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking. Deze wet voegt een groot aantal wetten en regels voor woningbouw, wegen, milieu, natuur en water samen. Het maakt de procedures overzichtelijker. Het bestemmingsplan wordt omgevingsplan. De wetgever wil dat de omgevingswet bijdraagt aan duurzame ontwikkeling, woonbaarheid van het land en bescherming en verbetering van het leefmilieu. Iedere gemeente ontwikkelt zijn eigen omgevingsvisie en legt haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke

leefomgeving voor de lange termijn vast. Participatie, het betrekken van initiatiefnemers en inwoners bij het vormen van plannen en beter samenwerken is onderdeel van deze nieuwe wet.

De gemeente Berg en Dal is in 2021 begonnen met een Startnotitie Omgevingsvisie. Ze hebben verspreid over het dorp inloopavonden georganiseerd. Dit om de inwoners te betrekken bij de visie van de toekomst. Wat voor gemeente willen wij zijn, hoe willen we onze gemeente verder ontwikkelen, welke keuzes horen daarbij. Het klimaat verandert, de natuur en het landschap staan onder druk, er is een grote behoefte aan woningen en we hebben duurzame energie nodig. In de omgevingsvisie wordt de gewenste ontwikkelingsrichting van onze leefomgeving voor de lange termijn vastgelegd en vertaald naar stappen die we nu kunnen zetten. In het jaar 2023 is aan de hand van de verzamelde gegevens het Koersdocument Omgevingsvisie tot stand gekomen. Dit is te vinden op de website van de gemeente. De bewoners vinden hun mooie omgeving belangrijk, maar er moeten keuzes gemaakt worden zoals hierboven beschreven is.

We hebben als WMG, informatiebijeenkomsten bezocht van bijv. Natuur en Milieu Gelderland over de juridische consequenties van deze wet voor de natuur die wij als WMG willen beschermen. We moeten alert blijven omdat besluiten sneller genomen kunnen worden en niet iedereen die "participeert" natuur van belang vindt. Bovendien is informatie geven juridisch al voldoende voor de Gemeente om van participatie te spreken. Ze mogen nog altijd hun eigen besluit nemen. We moeten oppassen dat bijv. het Partneroverleg beschouwd wordt als participatie terwijl het vooral informatief is. Een zienswijze indienen over een voorgenomen besluit van de Gemeente blijft juridisch nog altijd mogelijk. De gemeente moet hierop reageren. Vanwege het ingaan van de wet op 1 januari hadden we het heel druk op het einde van het jaar met reageren op bestemmingswijzigingen. We blijven ons bezig houden met de Omgevingsvisie. Het Koersdocument is een tussenstap naar de uiteindelijke Omgevingswet van de Gemeente.

Reomie terrein

De plannen voor woningbouw op het voormalige Reomie terrein, een legerdump tussen het dorp Ooij en de Waal werden verder bestudeerd. Wij zijn absoluut niet tegen woningbouw bij het dorp Ooij, maar wel tegen deze orde van grootte op dit terrein. Nog steeds pleiten wij ervoor meer rekening te houden met de cultuurhistorische waarden van het terrein en de ligging in het unieke landschap eromheen. Wij volgden de ontwikkelingen en zouden reageren indien noodzakelijk. Er is veel discussie over en weer geweest met het bestuur en andere organisaties. Staatsbosbeheer is blij met een stuk natuur dat erbij is gekomen. De woningen komen tegen de schuine helling op palen. De hoogte van de gebouwen is al eerder afgeketst. Het is per definitie geen hoogbouw. Uiteindelijk heeft het bestuur ervoor gekozen geen bezwaar in te dienen.

Bouwplannen Dekkerswald

De plannen voor woningbouw op Dekkerswald zijn weer verder uitgewerkt. Zo zullen er tot 2030 200 huizen gebouwd worden door de ZZG zorggroep en nog eens later 195. Het zal een inclusieve woonbuurt worden, een plek waar mensen naar elkaar en de natuur omkijken, met elkaar activiteiten ondernemen en samen wonen. In april 2023 was er opnieuw een bijeenkomst over Dekkerswald voor de natuurorganisaties. Hierin werd het planconcept gepresenteerd. Hierin werd o.a. toegelicht dat er meer en betere natuur zal komen. Verder werd ingegaan op natuurinclusief ontwikkelen, maatregelen verkeer, duurzaamheid, stimulering van de biodiversiteit. Afgesloten werd met de voortgang en verdere planning. Op de site www.wonenopdekkerswald.nl vindt men meer informatie over de ontwikkelingen van Dekkerswald. De WMG volgt de verdere ontwikkelingen. We hebben zorgen over het grote aantal woningen en dientengevolge de drukte waardoor de omringende natuur onder druk zal komen te staan.

Natuurontwikkeling Ooijse Graaf

Stichting ARK is al enkele jaren bezig bij de Ooijse Graaf natuur te versterken. In het geval van de Ooijse Graaf gaat het om het vergroten van het Rietmoeras van ca 11 ha. Zij hopen dat Roerdomp, Woudaapje en Grote karekiet zullen terugkeren. Er zitten echter ook nadelen aan dat plan. Er wordt door de zandwiner K3 om dat te kunnen betalen een zandwinplas van 20 ha groot gegraven. Bovendien blijft zowel de plas als de nieuwe natuur eigendom van de boer ter plaatse. De WMG vindt heeft een reeks bezwaren:

1. De plas is erg groot ten opzichte van de nieuwe natuur
2. Dat een boer eigenaar blijft met weinig kennis van de natuur maakt succesvolle ontwikkeling van rietmoeras weinig kansrijk. Rietmoerasontwikkeling is erg moeilijk gebleken en vergt veel expertise. Er is al een grote plas gegraven in het gebied, daar is het rietmoeras niet van de grond gekomen.
3. Het graven van een diepe plas tot gevolg heeft dat de waterhuishouding van het gebied verandert wat nadelig zal zijn voor het bestaande natuurgebied Ooijse Graaf dat tevens Natura 2000 gebied is. Met name kwelafhankelijke natuur zal schade kunnen ondervinden.

In reactie op onze zienswijze heeft ARK toegezegd dat er extra grond aangekocht zal worden voor natuurontwikkeling en dat er een goed inrichting en beheerplan voor rietmoerasontwikkeling komt waarin de nieuwste inzichten verwerkt worden.

De nadelige invloed op de waterhuishouding wordt gemitigeerd in het stuk nieuw te ontwikkelen natuur. Hierbij zal de WMG betrokken worden.

Met deze toezeggingen kon de WMG leven en heeft ze haar bewaar ingetrokken. Het plan werd door de Raad goedgekeurd.

MILIEU

Energietransitie blijft een terugkerend agendapunt in onze vergaderingen. Minder fossiele brandstoffen gebruiken, niet alleen door het huis aan te passen, thermostaat omlaag, maar ook minder kopen, recyclen, niet vliegen, reizen met openbaar vervoer of met de fiets is een mening die wij met elkaar delen.

Nieuwe huizen moeten energieneutraal gebouwd worden met voldoende groen eromheen. Niet alleen voor de klimaatadaptatie maar ook voor de biodiversiteit.

Het dogma "economische groei" vreet energie, verijdelt duurzaamheid en veroorzaakt verspilling, klimaatproblemen, milieuproblemen en achteruitgang van de biodiversiteit.

Zonneparken

In 2019 is de Ruimtelijke Visie duurzame energieopwekking opgesteld. De gemeente heeft gekozen voor zonnepanelen op landbouwgrond en geen windmolens. Ze hebben zoekgebieden aangewezen. Ze willen geen lappendeken van kleine zonnevelden. De WMG heeft voorwaarden gesteld die overgenomen zijn door de gemeente. Met toename van biodiversiteit tussen en rondom de panelen en met landschapselementen moeten de natuurwaarden en het landschap versterkt worden. Er moet voldoende ruimte blijven rondom de panelen voor hagen, landschapselementen en tussen de panelen voor kruidenrijk land dat ecologisch beheerd wordt ter bevordering van de biodiversiteit. De plannen moeten aangepast worden aan de aanwezige fauna. Minimaal 40% natuur naast en tussen de panelen. We worden bij elk plan betrokken.

Plan Zonnepark Lagewald ligt in het zoekgebied. Het was al in een gevorderd stadium maar veranderde plotseling omdat een deel van het gebied afviel. Bewoners in Duitsland hadden bezwaren ingediend. Om het financieel rendabel te houden werden er meer panelen op het overgebleven gebied gepland. De paneelvlakken werden groter, de groene randen smaller en er werden ook panelen gepland op een gebied dat op ons verzoek en van andere natuurorganisaties vrijgelaten was vanwege natuur en landschappelijke waarde. We hebben bezwaar ingediend. Het plan is weer aangepast. De strook panelen waar we bezwaar tegen hadden is deels teruggedraaid maar wel met meer panelen op het overgebleven gebied.

Plan Zonnepark Millingen ligt ook in het zoekgebied. Hier is veel discussie over. Het is een gebied van 100 hectare. Op 50 hectare wordt natuur ontwikkeld door VNC en op de overige 50 hectare verspreid over 6 gebieden, worden dicht op elkaar zonnepanelen gelegd. Het voordeel is dat je een mooi natuurgebied kunt ontwikkelen, het nadeel is dat het gevaar bestaat dat de grond onder de panelen doodgaat door gebrek aan zon en water.

NATUUR

Nationalpark Reichswald?

In juli 2023 besloot de Landesregierung van Nordrhein-Westfalen dat er een tweede Nationaal Park in de deelstaat gewenst was. Ze stelde 6 kandidaat natuurgebieden voor, waarvan het Reichswald er één was. De landesregierung vond wel dat de lagere overheden, de Kreisen, de gebieden zelf moesten voordragen. In het geval van het Reichswald was dat de Kreis Kleve. Daarbij werden ook burgers nauw betrokken. Ze konden op een website aangeven waarom hun kandidaat het beste was. De Nabu Kreisverband Kleve nam het initiatief en richtte tezamen met andere voorstanders en de WMG een initiatiefgroep op die voorstander waren van een Nationaal Park Reichswald en liefst een Internationaalpark. Er kwam een website <https://nationalpark-reichswald.de>. Het is de bedoeling om de bevolking voorlichting te geven waarom het zo belangrijk is dat het Reichswald een Nationaal Park wordt. Er werden informatieavonden 2024 in Kleef), de pers werd benaderd, posters gemaakt ed.

De hoop was zoveel mensen een positief verhaal richting De Stadt Kleve stemde in de snel bleek dat de Nationaal zou denken en dat terwijl het succesvol was ook voor de lokale nationaal park was vooral bij de en Goch te vinden. Ook boeren misschien beperkingen zouden komen, in Duitsland stopt bij de grens van het niet meer konden rijden, hondenbezitters tegenargumenten eenvoudig weerlegd konden worden, bleven zij volharden. Overigens was die weerstand ook bij de andere 5 kandidaten groot. De meesten lieten weten er niets in te zien.

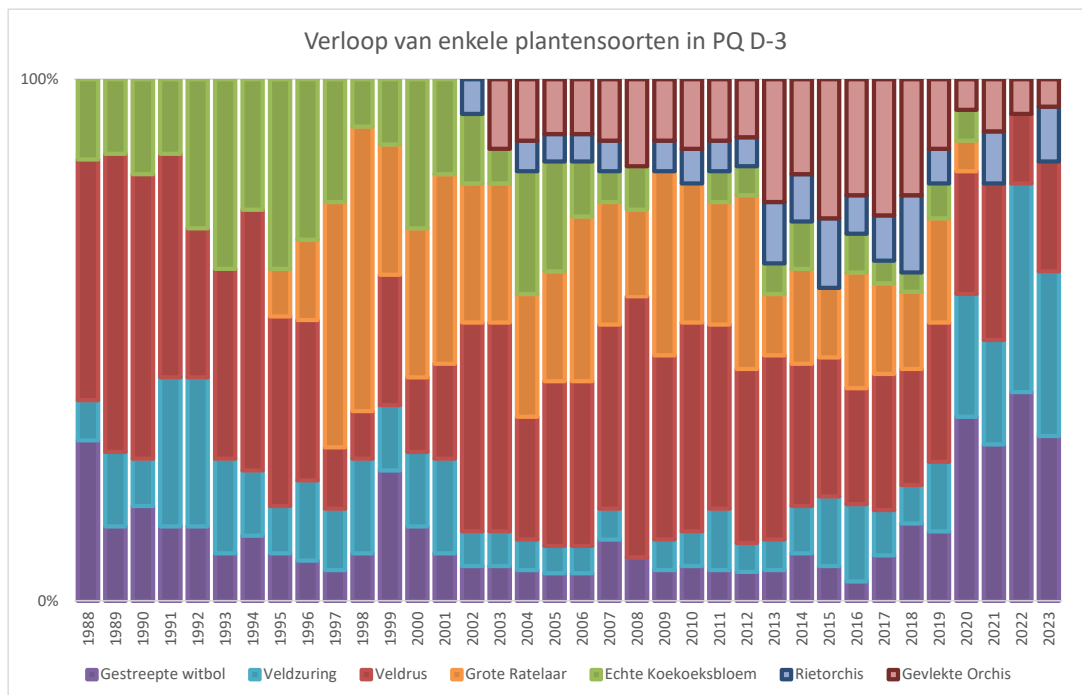
te mobiliseren dat de Kreis Kleve de deelstaat zou laten uitgaan. gemeenteraad als eerste voor. Al Parken niet zo gewild waren als je enige Nationaal Park De Eifel zeer economie. Die weerstand tegen een kleine gemeenten als Kranenburg waren bang dat er in de toekomst terwijl de werking van Nationale parken Nationaal Park. Ruiters waren bang dat ze dat ze niet meer het bos in konden. Hoewel hun

Ammoniakdepositie en verdroging

Ook in 2022 was ammoniakdepositie een belangrijk onderwerp in het landelijk nieuws. De overheid moest met beleid komen. Naast technische oplossingen, waarvan niet vaststaat of ze wel werken en die door de Raad van State daardoor naar de prullenbak wordt verwezen. Ook wil de overheid piekbelasters stimuleren te stoppen. Het Rijk heeft voor uitkoop dat in principe alleen gebeurt op basis van vrijwilligheid een flink bedrag gereserveerd.

Helaas is het idee van de WMG voor de aanleg van graften blijven steken in een terreinbezoek met het

Ontwikkeling van de meest voorkomende plantensoorten in De Foeprpot in PQ D-3, in de periode 1998-2023. In 2018 lijkt een omslagpunt te zijn bereikt: Grote ratelaar en Echte koekoeksbloem zijn (bijna) verdwenen, de orchideeën gaan sterk achteruit, en Gestreepte witbol en Veldzuring grijpen hun kansen. Een gevolg van verdroging.

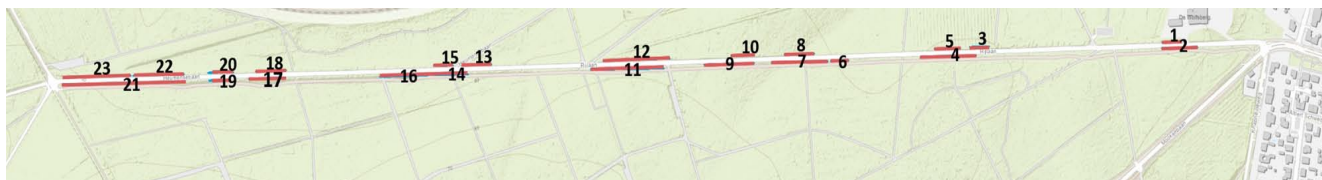

Waterschap en de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap. Het kwam erop neer dat het waterschap het weinig kansrijk vond om met agrariërs om tafel te gaan om deze optie te bespreken. Daarom gaan ze door met het graven van retentiebekken in de andere stroomdalen van Klein Amerika.

De provinciale groep De Blauwe Motor, waarin de WMG zit, heeft een rapport uitgebracht, waarin knelpunten en mogelijke oplossingsrichtingen beschreven zijn. Concrete acties zijn er vooralsnog niet uit voortgekomen. Het waterschap Rivierenland heeft besloten de watergang langs de nieuwe Drulse weg, die grenst aan de Foerperpot te verondiepen. Dit om verdroging van de Foerperpot tegen te gaan. Het werk zal in 2014 uitgevoerd worden.

Bossen

De beukenrij langs de Rijlaan -Heumense baan is op veel plaatsen slecht. Veel bomen takelen af. SBB en de gemeente wil de rij vervangen. Het oorspronkelijke voorstel was om dat in twee etappes te doen met 4 jaar tussenruimte. Wij hebben laten weten dat we dat veel te rigouzeus vinden. Er heeft ecologisch onderzoek plaatsgevonden. Door onze inbreng en het onderzoek, is het plan veranderd. Er wordt meer maatwerk toegepast. Slechte stukken worden als eerste gekapt en opnieuw voorzien van nieuwe bomen. De gezonde stukken blijven zoveel mogelijk gespaard en gaan pas om wanneer ze te slecht worden. Het eerste werk begint eind 2024.

Gefaseerde bomenkap

LANDBOUW

Biesterhof

De WMG ziet steeds meer voorbeelden van natuurinclusieve landbouw binnen de gemeente Berg en Dal. In de Milieujournaals besteden we hier veel aandacht aan.

Een voorbeeld is De Biesterhof in Millingen aan de Rijn. Het perceel (25 hectare) is eigendom van Land van Ons, de burgercoöperatie die werkt aan herstel van landschap en biodiversiteit.

Het team boeren noemt het een regeneratieve burgerboerderij die gezond en biologisch voedsel verbouwt, de bodem en de biodiversiteit verbetert en een gemeenschap opbouwt.

Het betreft een tuinderij, akkerbouw, fruitbomen, notenbomen, bessenstruiken, kruiden, twee voedselbossen en plekken waar de natuur zijn gang kan gaan. Er wordt gewerkt met veel vrijwilligers. Niet alleen omdat er heel wat werk te verzetten is, maar ook om boer en burger dicht bij elkaar te brengen. De boeren werken ook samen met andere gangbare boeren in de omgeving vanuit de visie dat samenwerking veel prettiger is dan polarisatie en ze veel van elkaar kunnen leren.

De Kleverbergh

Vereniging leven met het Land (LmhL) is voornemens een ecologisch landgoed te ontwikkelen op de plek waar in het verleden Manege de Kleverbergh in Erlecom gevestigd was. In 2022 is er door de Vereniging LmhL een principeverzoek ingediend bij de gemeente Berg en Dal waarin de ambities zijn beschreven waarop het college van B&W positief heeft gereageerd. Ook is de bestemmingsplanprocedure opgestart, waaronder het participatieproces. Deze loopt door in 2023 en 2024. De WMG is bij het participatie betrokken als een van de belanghebbende organisaties.

In grote lijnen ondersteunt de WMG het plan van harte omdat de initiatiefnemers er een landgoed van willen maken met ruimte voor natuurontwikkeling, biologische landbouw, wonen en kleinschalige bedrijvigheid. Het ontwerpbestemmingsplan 'Landgoed De Kleverbergh' heeft met ingang van 18 december 2023 tot 29 januari 2024 ter inzage gelegen. De WMG heeft geen zienswijze hierop ingediend. Wel hebben bestuursleden kritische vragen gesteld tijdens de participatiebijeenkomst met name over het toegenomen aantal woningen in het plan (van 18 naar 21) en over het aantal parkeerplaatsen en gewezen op het risico van de 'wildparkeren' op het terrein.

Binnen het bestuur hebben we naar aanleiding van onder andere dit project een discussie gevoerd over woningen bouwen buiten de bebouwde kom. Het beleid van de gemeente is 'rood voor rood' dat betekent dat boerderijen, schuren en in dit geval een manege een particuliere woonbestemming kunnen krijgen. Uitbreiding naast inbreiding binnen de bebouwde kom. We zijn er ons van bewust dat er woningnood is. We blijven elk uitbreidingsproject kritisch volgen vanuit de natuur, milieu en biodiversiteitsbril. Net zoals de zonneladder is er een ladder voor duurzame verstedelijking. Eerst herbesteding/ herbouwen, doorschuiven, ouderen naar kleinere woningen, dan inbreiding (maar behoud van groen is belangrijk voor leefbaarheid) daarna uitbreiding.

Lezing door Meino Smit

Een hoogtepunt in het 50-jarig jubileumjaar van de WMG was de lezing door Meino Smit op 27 oktober 2023 in De Slenk naar aanleiding van zijn boek 'Naar een duurzame landbouw in 2040'.

Meino Smit runt een extensief biologisch akkerbouwbedrijf in Nationaal Park de Drentsche Aa. Zijn boek is de publieksversie van zijn promotieonderzoek naar de duurzaamheid en efficiëntie van de Nederlandse landbouw bij de Universiteit van Wageningen. Wat naar voren komt is dat de landbouw niet, zoals altijd wordt gepropageerd, efficiënter is geworden tussen 1950 en 2015. Er is weliswaar meer output per hectare maar daarvoor is relatief veel meer input voor nodig aan energie, land en arbeid. Smit heeft ook de indirecte componenten hierbij in beschouwing genomen. Het meest opvallend is het toegenomen energiegebruik, een toename van 700% tussen 1950 en 2020.

De conclusie is dat de landbouw sinds 1950 nauwelijks productiever is geworden, maar wel heel veel meer energie en grondstoffen is gaan gebruiken (die eindig zijn), en tot grote maatschappelijke problemen leidt op het gebied van natuur en milieu. In de visie van Smit kan voedselproductie niet op deze manier doorgaan en moet de landbouw in 2040 zijn getransformeerd naar duurzame kringlooplandbouw met een gezonde en duurzame bodem, veel meer biodiversiteit, een gevarieerder landschap en veel zinvolle en prettige werkgelegenheid bieden. Hiervoor zijn er allerlei creatieve oplossingen te bedenken die feitelijk al plaatsvinden bij organisaties als Land van Ons, Aardpeer en Heerenboeren.

De lezing werd goed bezocht (75 deelnemers). Jammer genoeg waren er weinig boeren naar de lezing gekomen ondanks onze uitnodiging aan de ZLTO. Desondanks was de bijeenkomst een voorbeeld van de verbindende rol die de WMG kan spelen op het gebied van landbouw en natuur, na afloop van de bijeenkomst waren er spontane en levendige gesprekken tussen allerlei groepen. De sfeer was positief.

EDUCATIE EN VOORLICHTING

Groesbeeks Milieujournaal jubileumnummers

In 2023 zijn er, zoals gebruikelijk drie nummers van het Milieujournaal uitgekomen, maar vanwege het 50 jarig bestaan hebben we ervoor gekozen er drie extra dikke nummers van te maken waarin extra aandacht voor dat 50 jarig bestaan, met blikken naar het verleden en naar de toekomst.

Milieujournaal 189 (april 2023)

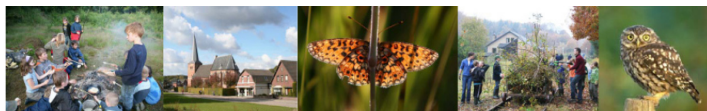
Met o.a.

- Geschiedenis landgoed Sint-Jansberg (deel 2)
- 50 jaar WMG: de oprichting
- Terugblik: ruilverkaveling Groesbeek
- Terugblik: wandelpaden Groesbeek
- Biologische landbouw volgens de familie Van Ditshuizen
- Ons voedsel: spinazie

Milieujournaal 190 (september 2023)

Met o.a.

- Geschiedenis landgoed Sint-Jansberg (deel 3)
- Terugblik: 35 jaar Foeperpot

Het Groesbeeks Milieujournaal

Vanaf 1978 brengen wij het Groesbeeks Milieujournaal uit. In dit tijdschrift dat drie keer per jaar verschijnt staan tal van artikelen over natuur, landschap, milieu en lokale geschiedenis van Groesbeek.

Wilt u reageren naar aanleiding van artikelen in het Groesbeeks Milieujournaal, neem dan contact op met de redactie door te mailen naar redactie@wmg-groesbeek.nl

Leden van de WMG ontvangen het blad gratis. Het blad wordt in Groesbeek en omgeving door vrijwilligers bezorgd; bij noodzakelijke verzending per post vragen wij vergoeding van de verzendkosten. U kunt ons steunen door een abonnement te nemen op het Groesbeeks Milieujournaal, daarmee bent u automatisch lid van de WMG. Het abonnementsgeld bedraagt 17,50 euro per jaar, exclusief evt. verzendkosten buiten Groesbeek. Om kosten (en papier) te besparen kunt u ook kiezen voor toezending van een pdf-bestand.

U kunt zich aanmelden bij:
het secretariaat van de WMG
Postbus 26
6560 AA Groesbeek

Of stuur een email naar: bestuur@wmg-groesbeek.nl

Nieuwste nummer

In het nieuwste [Milieujournaal](#) (191, december 2023) veel verschillende onderwerpen: het laatste deel van de geschiedenis van landgoed de Sint-Jansberg, de mogelijkheid van een (Inter)Nationaal Park Reichswald /Ketelwald, een interview met regeneratieve burgerboerderij De Biesterhof, de stand van zaken energietransitie, de serie ons voedsel over peen. Met 60 pagina's is dit het dikste nummer ooit! Het WMG-jubileumjaar wordt afgesloten met een terugblik op 50 jaar WMG-activiteiten.

Archief Groesbeeks Milieujournaal

Eerder verschenen nummers van het Groesbeeks Milieujournaal kunt u nog eens nalezen op onze website. We zijn bezig met het scannen en op de website plaatsen van alle vanaf 1978 verschenen nummers. Regelmatig plaatsen we gescande nummers (terugtellend naar 1978), dus kom af en toe eens kijken in het [archief](#).

Milieujournaals van 1999 en ouder

Onderwerpen kun je opzoeken met behulp van de [Index van nr. 1 t/m 100 \(tot mei 2000\)](#)

[Nummer 99 \(december 1999\)](#)

[Nummer 92 \(april 1998\)](#)

[Nummer 91 \(december 1997\)](#)

[Nummer 89/90 \(dubbelnummer, oktober 1997\)](#)

[Nummer 88 \(april 1997\)](#)

[Nummer 87 \(december 1996\)](#)

[Nummer 85/86 \(dubbelnummer, oktober 1996\)](#)

[Nummer 84 \(mei 1996\)](#)

[Nummer 82/83 \(dubbelnummer, november 1995\)](#)

[Nummer 80 \(april 1995\)](#)

[Nummer 79 \(december 1994\)](#)

[Nummer 77/78 \(dubbelnummer, juli 1994\)](#)

[Nummer 76 \(april 1994\)](#)

[Nummer 74 \(oktober 1993\)](#)

[Nummer 72 \(april 1993\)](#)

[Nummer 71 \(december 1992\)](#)

[Nummer 69 \(juli 1992\)](#)

[Nummer 68 \(april 1992\)](#)

[Nummer 67 \(december 1991\)](#)

[Nummer 66 \(oktober 1991\)](#)

[Nummer 65 \(juli 1991\)](#)

- Hoe duurzaam is onze landbouw?
- Tamme kastanjes op de heuvelrug bij Beek
- Ons voedsel: jackfruit

Milieujournaal 191 (december 2023)

Met o.a.

- Geschiedenis landgoed Sint-Jansberg (deel 4, slot)
- Terugblik: 50 jaar WMG-activiteiten
- (Inter)Nationaal Park Reichswald/Ketelwald
- Op bezoek bij duurzame landbouw: De Biesterhof
- 50 jaar broedvogels bij De Wolfsberg
- Stand van zaken energietransitie Berg en Dal
- Ons voedsel: wortel

Website

De website van de WMG (www.wmg-groesbeek.nl) functioneert nog steeds zeer naar wens en wordt actueel gehouden. Het laatste nieuws van Berg en Dalse natuur- en milieu-aangelegenheden is er te vinden. Naast de actualiteit biedt de website ook zeer veel achtergrondinformatie. Veel dossiers hebben een lang verleden en alle

relevante stukken zijn terug te vinden. Het vormt een schat aan informatie, waar veel werk in gestoken wordt. Subwerkgroepen zoals jeugdeducatie, Landschapsbeheer Groesbeek en Milieujournaal hebben een eigen pagina.

In 2023 is een begin gemaakt ook de oude milieujournaals 1 t/m 99 te digitaliseren, zodat ze op internet beschikbaar zijn. Mark van 't Hof heeft deze arbeidsintensieve klus op zich genomen, want de milieujournaals worden per pagina gescand. Een flink deel is inmiddels via onze website beschikbaar.

Aardhommels en Aardmannetjes en Aardsterren

De WMG organiseert sinds jaar en dag verschillende natuur educatieve activiteiten voor kinderen.

De aardsterren, die in 2022 nieuw leven ingeblazen is, loopt goed. Ze hebben een goede formule gevonden, waarbij de ouders de kinderen op het beginpunt afzetten en later bij de Tullekesbom of elders weer ophalen.

Ook wordt er vaak een deskundige uitgenodigd. De belangstelling bij de kinderen is groot. Ze publiceren in het milieujournaal wat ze allemaal doen.

De Aardmannetjes, ook een groep kinderen van 6 t/m 8 jaar, gaan ook eenmaal per maand o.l.v. Dianne de Bruin op zaterdagochtend de natuur in. Op een speelse en enthousiaste manier weet Dianne mooie plekken te vinden waar je prachtige natuur kunt beleven en kennis kunt opdoen.

De Aardhommels zijn ouder: 9-13 jaar. Zij fietsen eenmaal per twee weken onder leiding van Erik Lamers, Ines Merkelbach en Henny Brinkhof op ontdekkingsstocht naar omliggende natuurgebieden. Eenmaal per jaar is er een kamp in de vrije natuur., in 2023 was dat op De Hoge Hoenderberg.

De Aardhommels deden in 2023 mee aan de kerstmarkt van Pluryn die werd gehouden op het terrein van de Tullekesbom. Er waren allerlei kramen en er was muziek. De aardhommels maakten binnen aan de lopende band potten met vetbollen voor de vogels en regen pindasnoeren. Buiten bij de kraam werden die meteen verkocht.

De verkoop verliep als een zonnetje. In totaal hadden we aan het einde van de dag 140 euro winst. Daarvan gaan we in 2024 een natuuruitje organiseren.

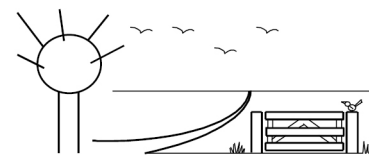
NLDoet 2023 ging op 11 maart van start. Het was weer een mooie actie. Er kwamen zo'n 25 kinderen naar de Tullekesbom om een bijenhotel in elkaar te zetten, soms met een beetje hulp van een handige ouder of opa. Ook werd het grote insectenhotel bij de Tullekesbom die vervallen was weer geheel vernieuwd en voorzien van een vegetatiedak. Iedereen ging tevreden naar huis met een bijenhotel die in de eigen tuin kan worden opgehangen. Met dank aan het Oranjefonds voor de bijdrage in de kosten en aan Henk Klaassen en Pluryn die de voorbereidingen hebben uitgevoerd.

Kinderen maken bijenhotels bij NL Doet

JAARVERSLAG WERKGROEP LANDSCHAPSBEHEER GROESBEEK 2023

L
B
G

Landschapsbeheer Groesbeek (LBG) bestaat uit een club vrijwilligers en is onderdeel van Werkgroep Milieubeheer Berg en Dal. De doelstelling van LBG is mensen bewuster maken van de nog aanwezige natuur in hun omgeving en er op een actieve manier positief aan bijdragen.

Dit doen we door:

1. Het organiseren van educatieve wandelingen en excursies
2. Het uitvoeren van vrijwillig landschapsbeheer
3. Organiseren van informatieve avonden
4. Inventariseren en beschermen van weidevogels door o.a. het markeren van nesten en geven van voorlichting

1. Educatieve wandelingen en excursies

2023 was het eerste jaar na de corona-pandemie waar LBG weer natuurexcursies kon plannen. De eerste vond plaats in het Reichswald op 26 maart. Die middag vertrokken 33 natuurliefhebbers onder leiding van 5 natuurgidsen bij boscafé Merlijn voor een wandeling langs een aantal restanten van loopgraven en bunkers uit de Eerste en Tweede Wereldoorlog. Daarnaast stond ook het bosbeheer en diersporen natuurlijk op het programma. Helaas lieten de weergoden ons deze dag in de steek, het regende "Katzen und Hunde". De tweede wandeling van dit jaar vond plaats op 4 mei in de topnatuur van De Bruuk. Omdat de Werkgroep Milieubeheer Berg en Dal dit jaar haar 50-jarig jubileum vierde hadden de LBG-gidsen besloten dan ook maar meteen het mooiste natuurgebied van onze gemeente met een bezoek te vereren. Maar liefst 71 mensen vonden dit een goed idee en gingen deze middag mee met de 5 LBG-gidsen. Onder hen gastgids Henny Brinkhof die op dit gebied is afgestudeerd. Het was een prachtige wandeling met volop bloeiende orchideeën. Voor onze derde excursie van 2023 gingen we op 4 juni de gemeente- en provinciegrens over. We startten die middag namelijk voor een wandeling vanaf Het Zwaantje over De Biesselt. Omdat de temperaturen naar tropische hoogten stegen (ruim 32 graden) was de opkomst minimaal. 8 personen liepen met één LBG-gids richting Keizerskop, zoveel mogelijk de schaduw van de oude beukenlanen zoekend. Een warme maar mooie wandeling door een gevarieerd stuk van het Groesbeekse bos. De consumptie na afloop bij het Zwaantje was dan

Wilgen knotten in de Foerperpot in januari 2023 door LBG

ook dik verdiend!

De vierde excursie op 22 oktober was bekend terrein voor LBG, namelijk het voormalige sanatorium Dekkerswald. Na een excursie daar in 2013 bij het honderdjarig bestaan en een herhaling 5 jaar later, wilden we nu gaan kijken welke ontwikkelingen hier zijn. Er zijn namelijk vergevorderde plannen om hier tussen 2025 en 2030 zo'n 200 woningen te bouwen, waarna er daarna nog een vervolg komt van ook zo'n 200 woningen. Met recht een nieuwe woonwijk dus. Deze excursie gingen we terug in de historie en lichtten op diverse plekken de plannen wat betreft woningbouw toe. Voor veel deelnemers aan de wandeling gingen de plannen op deze manier leven en dat zal ongetwijfeld nog leiden tot veel discussie.

Met 60 deelnemers en 4 gidsen was deze wandeling een groot succes en een mooie afsluiter van 2023. Wellicht zullen we deze wandeling in 2028 weer plannen, dan met wellicht nieuwe bewoners van Park Dekkerswald.

2. Vrijwillig landschapsbeheer

Landschapsbeheer Groesbeek (LBG) is de afdeling binnen de Werkgroep Milieubeheer Berg en Dal waarin vooral praktisch werk wordt verricht op het gebied van onderhoud en beheer van het landschap. Een keer per maand, doorgaans op de eerste zaterdag van die maand, tussen 9.00 en 13.00 uur steken de vrijwilligers de handen uit de mouwen. De werkzaamheden bestaan o.a. uit het snoeien van struweel, het knotten van bomen, het plaggen van bermen en maaien en hooien op die plaatsen waar geen landbouwmachines kunnen of mogen komen. Naast de reguliere werkoctenden is er een kleine ploeg die ook op maandagen kleinere klussen oppakt. Sturende krachten zijn Ferdinand ter Schure en Nel van den Bergh.

Het uitje bestond dit jaar uit een bezoek aan Landgoed Buitengewoon aan de Derdebaan/Wylerbaan. De eigenaren, Laura de Haan en Eric Fleuren, lieten ons trots hun prachtige woonplek zien, waarbij we na afloop getrakteerd werden op een heerlijke lunch. Dat deze bijzondere plek inmiddels ook landelijke bekendheid geniet blijkt wel uit de uitreiking van de Gouden Mispel 2023 op vrijdag 15 december aan Laura en Eric.

3. Informatieavonden

In 2023 kon er door LBG weer een informatieve avond georganiseerd worden. Op 13 januari vond deze plaats in De Slenk, het was tevens de opening van het jubileumjaar van WMG, 50 jaar na de oprichting. Onderwerp van deze avond was het roofvogelonderzoek in het Reichswald en de omgeving van Groesbeek dat Gerard Müskens en enkele andere personen al ruim 50 jaar uitvoeren. Hiervan had Rob Bos een film gemaakt waar alle wetenswaardigheden van dit onderzoek aan bod kwamen. Dat velen geïnteresseerd waren in deze film bleek wel uit het aantal aanmeldingen: ruim 180 mensen wilden graag de film komen bekijken. Maar helaas was er maar plek voor 150. 13 januari bevolkten uiteindelijk 155 liefhebbers deze bijzondere en succesvolle avond. Een mooie aftrap van het jubileumjaar van WMG.

4. Onderzoek en bescherming van weidevogels door Henk Klaassen en co.

Nestkast onderzoek spreeuwen

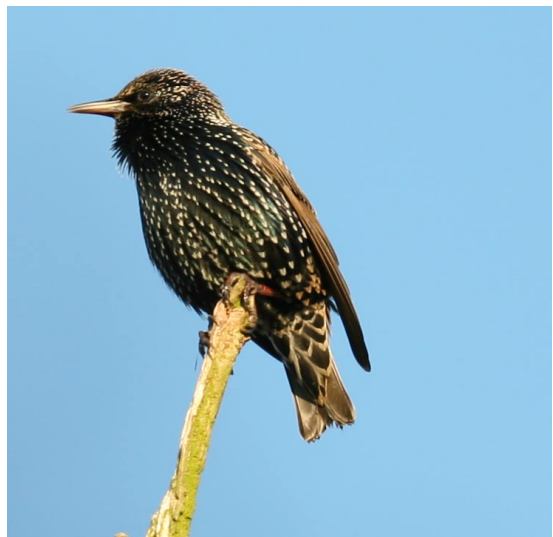
In het buitengebied van Groesbeek heeft Henk Klaassen een aantal spreeuwnestkasten opgehangen. Vanaf half april tot ongeveer eind juni controleert Henk de spreeuwnestkasten rond de Ashorst en Lage Horst. Dit gebeurt elke zaterdagochtend rond 7 uur, per fiets met een klapladder in de fietskar.

In 2021 had Henk 10 kasten hangen, alle 10 kasten waren bezet met nog eens 8 keer een tweede legsel, dus in totaal 18 legsels.

In 2022 had Henk 14 kasten te controleren, waarvan er 12 waren bezet, in 1 kast was er een tweede legsel, dus in totaal 13 legsels.

In 2023 waren alle 14 nestkasten bezet door de spreeuw met een gemiddeld legsel van 6 eieren. Zes keer hebben de spreeuwen een tweede legsel geproduceerd met een gemiddelde van 5 eieren per legsel die ook allemaal uitgekomen zijn. In totaal zijn er ongeveer 114 jonge spreeuwen uitgevlogen.

Tijdens de controle op 13 mei zaten er in een kast aan het Holthuzerpaedje twee gele jonge spreeuwen. Dit heeft Henk al twee keer eerder meegemaakt, maar toch zijn dit onverwachtse en bijzondere waarnemingen. Het was geen albino, die heeft namelijk rode ogen en deze waren bruinachtig. De spreeuwen stonden op het punt van uitvliegen, dan worden ze niet meer gevoerd en eten ze de kast leeg en zien ze er vies/vuil uit,

ook stinkt het dan ontzettend in die kasten.

Henk heeft in 2022 met de herinrichting van de Groesbeekse beken onder de onderdoorgangen van de Leigraaf 10 nestkasten voor de grote gele kwikstaart opgehangen. Dat jaar hebben er twee grote gele kwikstaarten genesteld, in 2023 niets meer.

Akkervogels 2023

Net als voorgaande jaren zijn Henk Klaassen en Harry Gasseling het hele jaar op donderdagmiddag, wel "ijs en weder dienende", op zoek gegaan naar de Patrijs. Tussendoor maakt Henk nog wel eens een extra ronde. Bij dit onderzoek fietsen ze steeds naar een ander deel van Groesbeek en speuren naar de patrijs of naar sporen hiervan. Als ze geen patrijzen zien zoeken ze naar zandkuiltjes met daarin (of bij) een klein poepje. Dit is een teken dat er een patrijs zit, een donsveertje kan ook al een bewijs zijn. Ook hebben ze een aantal avondrondes, waar ze dan geluid afspelen. Als de patrijs terugroept, weten ze waar de patrijzen zitten. Ze zijn dan wel afhankelijk van rustig weer, dus het is minder betrouwbaar.

In 2023 hadden ze de beschikking over een warmtebeeldkijker. Als je dan een gebied afkijkt zie je soms een rode vlek in het veld, door veel oefening zie je het verschil tussen patrijs en andere vogels of bijvoorbeeld hazen. Dit is een heel betrouwbare aanvulling. Ook gaan ze in 2024 met hun drone vliegen, Henk is sinds kort drone-piloot. In 2022 hebben ze 19 broedterritoria gevonden, in 2021 waren dat er 29. Ook hebben we 2 territoria van de Kwartel ontdekt.

In 2023 hebben ze maar 10 broedterritoria gevonden, dus weer minder dan voorgaande jaren. Wel zijn ze wat minder in het veld geweest en hebben ze minder informanten. Ook zijn de patrijzengegevens niet meer op waarneming.nl beschikbaar, dit i.v.m. stroperij.

Of alle nesten uitgekomen zijn weten we niet, we zoeken ivm. verstoring niet naar nesten. Wel hebben we weer in het late najaar weinig grote groepen met jonge patrijzen gezien.

Het gaat dus heel slecht met de Patrijs, de oorzaak is een combinatie van factoren zoals bermen maaien, Patrijzenstroken dood spuiten en slecht beheerd/ ingezaaid, recreatie, jacht, en intensieve landbouw, met het gevolg minder insecten het voedsel van de jonge Patrijzen.

Voortaan gaan we niet meer het veld in dat behandeld is met Glyfosaat, wat dat voor uitwerking heeft, zal de toekomst uitwijzen.

Begin 2024 organiseren we in Groesbeek een Patrijzensymposium hopelijk komt er dan een kentering en kunnen we allemaal weer in het buitengebied genieten van akkervogels.

Weidevogels 2023

Het was in 2023 niet best voor de weidevogels, lees Kieviten. Door het natte voorjaar kon de boer niet vroeg het land op waardoor twee Kievit broedsel op het land van Frank van Raay uitgekomen zijn. Daarna was er een inhaalslag van de boeren en de landerijen bleven vrij van

Rond half maart tot ongeveer eind juni. Henk Klaassen en Harry Gasseling zijn regelmatig in het boerenland op zoek naar weidevogels. Vaak combineren wij dit met de patrijzen. Wij turen dan de landerijen af naar het gedrag van vooral de Kievit. Eerst wordt er in de lucht hevig gebaltst, als het vrouwtje heel voorzichtig gaat zitten is dit een teken dat er een nest met eieren ligt. Nauwkeurig houden we de plek in de kijker en gaat een van ons, gestuurd door een portofoon, op zoek naar het nest. Op een paar meter van het nest steken we een stokje zodat tijdens het bewerken van het land de boer het nest kan sparen. De boer en het loonbedrijf wordt ingelicht, als alles goed gaat komen daar na ongeveer 1 maand kuikens uit. Als als, als, helaas gaat dit vaker mis dan goed. Dit jaar zijn er van de 10 Kievit nesten 8 uitgekomen. De helft van die uitgekomen nesten lagen in een natuurgebied waar geen bewerkingen uitgevoerd worden en dus voor ons geen beschermingsmaatregelen nodig zijn. Ook zijn er twee Scholeksternesten gevonden waarvan er maar 1 uitgekomen is.

Leeg nest

We hebben 1 nest van de Kleine plevier gevonden die met succes drie jonge grootgebracht hebben. Het aantal weidevogels neemt nog steeds af, vorig jaar nog 17 nesten van de Kievit nu nog maar 10, wanneer komt het kantelpunt en kunnen we allemaal weer genieten van het buitengebied.

Voortaan gaan we niet meer het veld in dat behandeld is met Glyfosaat. Wat dat voor uitwerking heeft, zal de toekomst uitwijzen.

5. Tot slot

Berichten en nieuws van LBG staan op de website van de WMG (www.wmg-groesbeek.nl/landschapsbeheer).

Het organiseren van al deze activiteiten zou een stuk moeilijker zijn geweest zonder de belangeloze medewerking van de Gemeente Berg en Dal, Werkgroep Milieubeheer Berg en Dal, Landschapsbeheer Gelderland, Laura de Haan en Eric Fleuren. En verder natuurlijk iedereen die hand- en spandiensten verleende bij onze activiteiten. Voor de publiciteit konden we steeds weer terecht bij Hét Gemeentenuws, Rozet, Topic, Omroep Berg en Dal (o.a. Kiekdor) en bij KNNV. Dank daarvoor.

Een extra woord van dank voor Loes de Valk voor alle mooie foto's die ze ook dit jaar weer maakte bij de diverse activiteiten. Een mooi digitaal archief!

Verder dank aan allen die hebben deelgenomen aan één van onze activiteiten. En dan met name de gidsen van LBG en de vrijwilligers die regelmatig een zaterdag actief bezig zijn om ons mooie Groesbeekse landschap nog verder te verfraaien.

